

René Boon was niet gehuwd met Angela, maar woonde wel al ruim dertien jaar met haar samen. Ze hebben ook twee dochters: Anouck en Naomi. © rv / Bart Borgerhoff

Angela (35) verloor haar partner René (55), maar ze waren niet getrouwd: “Mijn dochters en ik blijven achter zonder één cent. Straks ben ik ons huis misschien kwijt”

“Aan rouwen ben ik eigenlijk nog niet toegekomen.” Daarvoor is Angela Kapers (35) na het overlijden van de Peerse zijspancrosser René Boon (55) de afgelopen maanden te druk bezig geweest met uit te zoeken hoe ze zonder haar levenspartner verder moet. Van trouwen kwam het nooit - hoefde ook niet, vonden ze allebei - maar daar lijkt Angela nu wel de dupe van te worden. “Ik krijg zelfs geen info over het onderzoek naar zijn ongeval. Die delen ze niet met ‘derden’.”

Het is al drie maanden geleden dat Angela Kapers (35) het hartverscheurende nieuws kreeg dat haar partner [René Boon](#) om het leven was gekomen. René was een ervaren bakkenist - een rijder bij motorracewedstrijden met een zijspan - en nam op zondag 7 mei samen met piloot Hans Bijlmakers deel aan het wereldkampioenschap in het Tsjechische Kramonlin. Toen de sturen van enkele motors in elkaar haakten, crashte het duo en hoewel de hulpdiensten er snel bij waren, overleed René ter plaatse als gevolg van een nekbreuk.

Ik kreeg in het Tsjechisch antwoord dat ze geen gegevens delen met derden en dat ik mijn rechtstreekse band met hem moest kunnen aantonen, maar omdat we niet getrouwd zijn, sta ik zelfs niet op het overlijdensattest

-Angela Kapers

“Aan rouwen ben ik eigenlijk nog niet toegekomen”, begint Angela te vertellen. “Ik word er natuurlijk dagelijks mee geconfronteerd, maar er zijn momenten waarop ik denk dat hij nog gewoon thuis gaat komen.” Angela en René, allebei van Nederlandse afkomst, waren dertien jaar geleden wettelijk gaan samenwonen in Peer. In de tussentijd kreeg het koppel twee dochters, maar van trouwen was eigenlijk nooit sprake. “Het eerste huwelijk van René was niet helemaal goed gegaan en ik had niet zozeer iets met trouwen. Zeker niet toen we hoorden dat wettelijk samenwonen redelijk gelijkend was aan huwen.” Een veelvoorkomende misvatting, waar Angela nu de dupe van is. “Het is niet dat we echt niet wilden trouwen, maar we hadden het idee dat het niet nodig was en waarom zou je dan? We hadden daar eigenlijk niet zoveel mee, maar als ik dit eerder geweten had, waren we allang naar het gemeentehuis geweest.”

Overlijdensattest

Dat René en Angela nooit in het huwelijksbootje stapten, betekent namelijk dat

Angela het vruchtgebruik heeft van hun woning en de inboedel, maar eigenlijk zijn de vijf kinderen van René (zijn twee dochters die hij met Angela heeft en de drie kinderen uit zijn vorig huwelijk) nu de eigenaars van de bezittingen van René. Ook verder leidt het tot heel wat problemen: “Er is na het ongeval van René in Tsjechië bijvoorbeeld een onderzoek gestart, maar daar krijg ik geen informatie over. Ik kreeg in het Tsjechisch antwoord dat ze geen gegevens delen met derden en dat ik mijn rechtstreekse band met hem moest kunnen aantonen, maar omdat we niet getrouwd zijn, sta ik zelfs niet op het overlijdensattest.”

Ook tot de rekeningen van René heeft Angela momenteel geen toegang. Die werden geblokkeerd, waardoor de ongehuwde weduwe en moeder het plots moet doen met alleen haar eigen inkomen als halftijdse familiehelp. “Als je niet getrouwd bent, moet een vrederechter beslissen wat er met de rekeningen gebeurt, maar dat gebeurt door middel van een zeer specifieke procedure waarbij moet worden nagegaan of de rechten van de minderjarige kinderen bij de verdeling van de erfenis gerespecteerd worden.” Pas wanneer een vrederechter het licht op groen zet, kan een notaris een erfopvolgingsattest opstellen en kunnen de bankrekeningen worden vrijgegeven.

Het gaat mij om het principe. Ik krijg hem hier niet mee terug, maar hoop dat ik hiermee wel mensen aan het nadenken krijg en misschien kan behoeden om in dezelfde situatie te belanden

- Angela Kapers

Alsof dat nog niet genoeg is, kan Angela ook geen beroep doen op een [overgangsuitkering](#) of financiële steun. Langstlevende huwelijkspartners hebben in België namelijk recht op een overlevingspensioen, op voorwaarde

dat ze de minimumleeftijd van 49 jaar bereikt hebben. Wie jonger is, kan een overgangsuitkering aanvragen, waardoor ze tijdelijk een maandelijkse uitkering krijgen van een bedrag dat ongeveer overeenkomt met het nettoloon van de overledenen.

Tot overmaat van ramp dreigt Angela nu zelfs het huis te verliezen: “Wij hadden geen schuldsaldoverzekering voor René, waardoor ik de lening nog moet afbetalen. In het ergste geval kan de bank zeggen dat mijn inkomsten te laag zijn en dat ze het huis dus verkopen. René heeft meer dan dertig jaar lang gewerkt voor zijn pensioen en de staat laat mij en mijn dochters gewoon zonder cent achter. Daar kan ik niet bij”, klinkt het emotioneel. “Wie ben ik hier eigenlijk nog? Ik moet proberen het huis te behouden en de kinderen op te voeden, maar voor de rest tel ik hier eigenlijk niet mee. Zo voelt het voor mij.”

Steunactie

En dus blijft Angela niet bij de pakken zitten. Ze wacht op een administratieve beslissing van de pensioendienst, waarmee ze naar de arbeidsrechtbank kan trekken. Daar wil ze een prejudiciële vraag stellen aan het Grondwettelijk Hof, dat zal moeten beslissen of er sprake is van discriminatie voor wettelijk samenwonenden ten opzichte van getrouwen. “Het gaat mij om het principe. Ik krijg hem hier niet mee terug, maar hoop dat ik hiermee wel mensen aan het nadenken krijg en misschien kan behoeden om in dezelfde situatie te belanden. Als dat zo'n triestig statuut is, waarom bestaat dat dan? Nu krijgen mensen nog het idee dat ze *safe* zijn, terwijl dat niet het geval is.”

Door vrienden van René werd intussen een [steunactie](#) opgezet om het gezin van Angela financieel te ondersteunen. Intussen werd al meer dan 6.600 euro verzameld.

Wettelijk samenwonen of trouwen, hoe zit dat nu precies?

“Als je feitelijk samenwoont, ben je gedomicilieerd op hetzelfde adres”, begint notaris Ann Vranken van Delta Notarissen. “Je kan er ook voor kiezen om op hetzelfde adres te wonen, en daarenboven een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand. Dan ben je wettelijk samenwonend. Als laatste optie kan je huwen, maar tussen die drie verschillende statuten zijn nog grote verschillen.” En

die verschillen komen net zoals in de situatie van Angela tot uiting wanneer één van de partners overlijdt: “Als je partner sterft en je bent slechts feitelijk samenwonend, erf je niets. Ben je wettelijk samenwonend, dan erf je automatisch het vruchtgebruik over de gezinswoning en de inboedel, maar ook niet meer dan dat”, leert Vranken ons. “Het kan zelfs zijn dat je partner je uitsluit door middel van een testament en dan ontvang je niets. Of je kinderen hebt samen, maakt eigenlijk niet uit. Als je dus wilt dat jouw partner waarmee je wettelijk samenwoont toch meer krijgt dan alleen het vruchtgebruik van de gezinswoning en de inboedel, dan moet je een testament opstellen.”

Dus dan maar trouwen? “Als notaris hebben we de neiging om te zeggen dat trouwen nog altijd het beste is”, gaat de notaris verder. “Natuurlijk niet altijd. Als er bijvoorbeeld een testament is opgesteld, kan je al veel opvangen. Ik ga uiteraard niemand verplichten om te trouwen, maar er is dus nog altijd wel een groot verschil met wettelijk samenwonen. Als ongehuwden een huis kopen, adviseer ik hen steeds een testament op te stellen. Je weet nooit wat er gaat gebeuren en zo kan je, net als gehuwden, (meestal) genieten van de voordelen van het partnerabatement voor roerende goederen en de vrijstelling van erfbelasting op de gezinswoning. Ik zou ook iedereen willen adviseren om eens een kijkje te nemen op onze site www.notaris.be, waar je heel interessante info kan terugvinden hieromtrent.”

Had een schuldsaldoverzekering hier (deels) een oplossing geboden?

Het koppel had geen schuldsaldoverzekering voor René, wat betekent dat Angela hun lening voor hun huis verder zal moeten afbetalen. Maar wat is dat eigenlijk, zo'n schuldsaldoverzekering? “Een schuldsaldoverzekering is een soort levensverzekering of overlijdensverzekering. Je sluit een schuldsaldoverzekering af in combinatie met een hypothecaire lening waarmee je jouw huis of appartement koopt.” Aan het woord is Sam Vandervelpen, van Verzekeringen.be. Hij leert ons dat een schuldsaldoverzekering dient als waarborg voor zowel je gezin, als voor de bank indien je komt te overlijden tijdens de looptijd van jouw hypothecaire lening. “Het resterende bedrag van de lening moet immers nog afbetaald worden. Dat bedrag wordt dan volledig of gedeeltelijk kwijtgescholden door de schuldsaldoverzekering.” Zo'n verzekering afsluiten is volgens

Vandervelpen relatief simpel: “Je moet vooral kijken naar welke bescherming je wilt en voor welk kapitaal.”

Zo kan je opteren voor 50% + 50% dekking. “50% van het geleende bedrag wordt gedekt door jezelf en 50% door je partner. Indien één van de twee overlijdt, zal jij of je partner de helft van het resterende bedrag nog moeten aflossen aan de bank. De andere helft wordt gedekt door je schuldsaldo.” Een schuldsaldoverzekering kan je ook nemen voor een dekking van 75% of zelfs 100%: “Als één van de twee plots overlijdt tijdens de looptijd van je hypothecaire lening, dan wordt het resterende bedrag van het woonkrediet volledig afgelost bij de bank.” De meeste mensen sluiten een schuldverzekering af bij hun bank op het moment dat ze hun woonkrediet afsluiten, maar dat is geen verplichting. “Een schuldsaldoverzekering is geen wettelijk verplichte verzekering. Je kan in principe dus kiezen om geen schuldsaldoverzekering af te sluiten, of om maar voor een van de twee partijen de verzekering af te sluiten”, gaat Sam verder. “Alleenstaanden, zeker als ze geen erfgenamen hebben, kunnen ervoor kiezen om de schuldsaldoverzekering niet af te sluiten. Sommigen vinden de premie van een schuldsaldoverzekering het ook niet waard. Wees wel voorzichtig, want zelfs voor alleenstaanden kunnen eventueel familieleden opdraaien voor de kosten na je overlijden.”

Je burgerlijke staat - of je dus wettelijk samenwoont of getrouwd bent - maakt volgens Vandervelpen niets uit: “Je moet gewoon de andere partij aangeven als begunstigde.” Hij leert ons verder ook nog dat je de verzekering verder kan uitbreiden om beter bij de eigen situatie en behoeftes te doen aanleunen. “Je kan bijvoorbeeld een extra waarborg afsluiten om ook gedekt te zijn voor verlies van werk of arbeidsongeschiktheid, of extra steun krijgen als je partner overlijdt wegens ongeval.”

Tot slot blijken er ook enkele uitsluitingen te zijn bij een schuldsaldoverzekering: “Overlijden door het beoefenen van bepaalde sporten, zoals bijvoorbeeld paardrijden, skiën of snowboarden, kunnen zijn uitgesloten”, weet Sam. “En wat de films je ook doen geloven: als je opzettelijk het overlijden van je partner veroorzaakt, krijg je ook helemaal niets.”